FIŞA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituţia de învăţământ superior	**Universitatea Babeş-Bolyai Cluj Napoca**
1.2 Facultatea	**Teologie Pastorală Greco-Catolică**
1.3 Departamentul	**Blaj**
1.4 Domeniul de studii	**Teologie**
1.5 Ciclul de studii	**Licenţă**
1.6 Programul de studiu / Calificarea	**Cleric/personal de cult/preot**

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	**Drept Canonic Oriental 1 KLR0003**						
2.2 Titularul activităţilor de curs			**Conf. dr. William A. Bleiziffer**				
2.3 Titularul activităţilor de seminar			**Conf. dr. William A. Bleiziffer**				
2.4 Anul de studiu	3	2.5 Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	E.	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităţilor didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învăţământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28

Distribuţia fondului de timp:	ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie şi notiţe	10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate şi pe teren	10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii şi eseuri	10
Tutoriat	10
Examinări	4
Alte activităţi:	

3.7 Total ore studiu individual	44
3.8 Total ore pe semestru	100
3.9 Numărul de credite	4

4. Precondiţii (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• Nu exista
4.2 de competenţe	•

5. Condiţii (acolo unde este cazul)

5.1 De desfăşurare a cursului	• Aula anului III
5.2 De desfăşurare a seminarului/laboratorului	• Aula anului III

6. Competenţele specifice acumulate

Competenţe profesionale	• Cunoaşterea şi înţelegerea principiilor de bază ale dreptului canonic • Capacitatea de înţelegere şi aplicare a unui limbaj juridic clar şi lipsit de echivocuri • Înţelegerea şi interpretare canonica a situaţiilor juridice conform principiului *mens iuris* • Aprofundarea şi asimilarea conceptelor specifice dreptului, şi în special ale dreptului canonic • Capacitatea de aplicare adecvată a canoanelor conform principiilor directoare ale Dreptului • Posibilitate de creare a unor scenarii juridice şi capacitatea de rezolvare canonică a acestora prin aplicarea judicioasă a doctrinei canonice.
Competenţe transversale	• Familiarizarea cu sarcinile de comunicare în mediul canonic, de promovare a dialogului, cooperării, colaborării şi interacţiunii sociale pentru rezolvarea situaţiilor canonice; • Conştientizarea nevoii de dezvoltare a abilităţilor de gândire critică, de creativitate şi inovare, iniţiativă, flexibilitate, adaptabilitate în interpretarea diferitelor realităţi juridice; • Executarea responsabilă a expertizelor profesionale şi corelarea acestora cu situaţii ecleziastice concrete; • Exersarea abilităţilor de dezvoltare profesională şi personală pe tot parcursul vieţii prin exploatarea resurselor de informare şi comunicare oferite de noile texte legislative;

7. Obiectivele disciplinei (reieşind din grila competenţelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Introducerea în studiul Dreptului canonic; • Crearea cadrului general de înţelegere şi aplicare justă a normei canonice
7.2 Obiectivele specifice	• Iniţierea studenţilor în domeniul dreptului canonic (istoric, baza teoretică, terminologie, metode, instrumente juridice şi legislative) • Exploatarea si exersarea cazurilor juridice concrete şi rezolvarea acestora prin aplicarea cazurilor paralele; • Dezvoltarea capacităţilor de construcţie, derulare, evaluare şi utilizare a canoanelor văzute în manieră globală, oferind astfel posibilitatea susţinerii în mod eficient şi creativ a procesului de interpretare canonica cu echitate. • Interpretarea judicioasă a diferitelor scenarii canonice şi

	rezolvarea acestora.

8. Conţinuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observaţii
CURS 1. Introducere în materie. Definiţie, drept, drept canonic	Prezentarea, explicaţia, dialogul, problematizarea, exerciţiul	2h
CURS 2. Canoane preliminare (1-6).	Prezentarea, explicaţia, dialogul, problematizarea, exerciţiul	2h
CURS 3 Drepturile şi obligaţiile credincioşilor (7-12).	Prezentarea, explicaţia, dialogul, problematizarea, exerciţiul	2h
CURS 4. Drepturile şi obligaţiile credincioşilor (13-26).	Prezentarea, explicaţia, dialogul, problematizarea, exerciţiul	2h
CURS 5. Biserica *sui iuris* şi rituri.	Prezentarea, explicaţia, dialogul, problematizarea, exerciţiul	2h
CURS 6. Înscrierea într-o Biserica Sui Iuris	Prezentarea, explicaţia, dialogul, problematizarea, exerciţiul	2h
CURS 7. Autoritatea supremă în Biserică: Romanul Pontif şi Colegiul episcopilor (42-54).	Prezentarea, explicaţia, dialogul, problematizarea, exerciţiul	2h
CURS 8. Bisericile *sui iuris* (155-176). Biserici Patriarhale.	Prezentarea, explicaţia, dialogul, problematizarea, exerciţiul	2h
CURS 9. Biserici Patriarhale. Drepturile şi obligaţiile Patriarhilor (can. 78-101)	Prezentarea, explicaţia, dialogul, problematizarea, exerciţiul	2h
CURS 10. Sinodul Episcopilor Bisericii Patriarhale (can. 102-113) Curia Patriarhală (can. 114-125) şi curia Episcopală (can. 243-263).	Prezentarea, explicaţia, dialogul, problematizarea, exerciţiul	2h
CURS 11. Scaunul Patriarhal vacant sau împiedicat (can. 126-123).	Prezentarea, explicaţia, dialogul, problematizarea, exerciţiul	2h
CURS 12. Adunarea patriarhală (can. 140-145) Teritoriul BP şi puterea patriarhului şi a sinodului în afara acestui teritoriu (can. 145-150)	Prezentarea, explicaţia, dialogul, problematizarea, exerciţiul	2h
CURS 13. Eparhiile şi Episcopii (can. 177-235) (1)	Prezentarea, explicaţia, dialogul, problematizarea, exerciţiul	2h
CURS 14. Eparhiile şi Episcopii (can. 177-235) (2)	Prezentarea, explicaţia, dialogul, problematizarea, exerciţiul	2h

Bibliografie

1. Codul Canoanelor Bisericilor Orientale, ediţie pro manuscripto, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2002.
2. Bleiziffer W., *Introducere în dreptul canonic, noţiuni introductive; CCEO: canoanele Preliminare; Titlul I, credincioşii creştini şi drepturile şi obligaţiile lor; Titlul II, Bisericile sui iuris şi riturile, note de curs*, ITU – Blaj, 2018.
3. *** *Alegerea episcopilor in Bisericile sui iuris*, în Biserica Romana Unita cu Roma, Greco/Catolica - Istorie si spiritualitate, Acta Blasiensa II Buna Vestire, Blaj 2003, p. 129-142. 973-8452-30-9
4. *** *Alegerea Romanului Pontif. Reflecții asupra actualei legislații canonice* în Iulian Boldea, Dumitru-Mircea Buda (Editors) Convergent Discourses. Exploring the Contexts of Communication, Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureş, 2016 ISBN: 978-606-8624-17-4 Section: History and Cultural Mentalities, pp. 253-273. http://upm.ro/cci/CCI-04/Hst/Hst%2004%2021.pdf http://upm.ro/cci/?pag=CCI-04/vol04-Hst
5. *** *Bisericile Orientale Catolice în ecleziologia Conciliului Vatican II*, în A. Buzalic, I. M. Popescu, *Spe Salvi, credința, increderea și speranța, istorie și prognoze*, Presa Universitară Clujeana, 2017, pp. 7-21. ISBN 978-606-37-0231-0 http://www.editura.ubbcluj.ro/bd/ebooks/pdf/2131.pdf
6. *** *Codex Canonum Ecclesiarum Orientalium – Vacanța Scaunului Apostolic în Constituția Apostolică „Universi Dominici Gregis”,* Studia Universitatis Babes-Bolyai. Theologia Graeco-Catholica Varadiensis, an XLIX, nr. 2, 2004, p. 31 – 48.
7. *** *Codice comune e diritto particolare. La redazione del diritto particolare in relazione ai can. 2 e 6 del Codex Canonum Ecclesiarum Orientalium*, (LDMD 5) în Iulian Boldea (Editor) – Literature, Discourses and the Power of Multicultural Dialogue Arhipelag XXI Press, Tîrgu Mureș, 2017, 51-66, eISBN: 978-606-8624-12-9 http://www.upm.ro/ldmd/LDMD-05/Hst/Hst%2005%2005.pdf https://old.upm.ro/ldmd/?pag=LDMD-05/vol05-Hst
8. *** *Gli orientali cattolici in diaspora. Quale diritto liturgico*? în Globalization and National Identity., ARHIPELAG XXI Press, Editor: Boldea Iulian, 2016, p. 582-609. 978-606-8624-03-7, http://www.upm.ro/gidni3/GIDNI-03/GIDNI%2003%20-%20History%20and%20Cultural%20Mentalities.pdf
9. *** *Incidența Conciliul Vatican II asupra Codex Canonum Ecclesiarum Orientalium*, Studia Universitatis Babes-Bolyai. Theologia Graeco-Catholica, III, 3/2005, 2005, p. 148 - 159.
10. *** *Înscrierea intr-o Biserica Sui iuris*, în Intelectus fidei sau itinerariul teologic al credinței, Napoca Star, Editor: Alin Tat, 2014, p. 7-29. 978-606-690-103-1
11. *** *La crisi del diritto e le risposte di Platone e di Aristotele,* în Scoala Ardeleana VIII/2014, Presa Universitară Clujeana, Editor: Alexandru Buzalic - Calin Duşe, 2015, p. 51-60. 978-973-595-881-7
12. *** *Procesul de redactare al Codex Canonum Ecclesiarum Orientalium: momente și etape*, în Buzalic A., Popescu I. (Ed.), Universitatea Babeș-Bolyai la o sută de ani: trecut, prezent și viitor, Presa Universitară Clujeană, 2019, pp. 49-68, ISBN 978-606-37-0702-5
13. *** *Testi promulgati del diritto particolare della Chiesa Greco-Cattolica Romena: presentazione e prospettive applicative*, Theologos, theological revue, 1/2020 ročník XXII, 55-75, ISSN 1335 – 557 ERIH PLUS https://www.unipo.sk/public/media/31343/Theologos2020_1.pdf#page=55
14. *** ., *Termenul ecleziastic de Biserică "sui iuris",* Studia Universitatis Babeş-Bolyai, Theologia Catholica, an XVLI, nr. 2, Cluj Napoca, 2001, pp. 63-72.
15. *** ., *Alcune considerazioni riguardanti il diritto canonico particolare stabilito o da stabilire dai sinodi delle Chiese "sui iuris" o con l`intevento della Santa Sede*. Studia Universitatis Babeş-Bolyai, an XLVII, nr. 3, Oradea, 2002, pp. 5-54.

16. *** ., *Codex Canonum Ecclesiarum Orientalium – Vacanţa Scaunului Apostolic în Constituţia Apostolică „Universi Dominici Gregis*", în Studia Universitatis Babeş-Bolyai, Theologia Catholica, Oradea, an XLIX, nr. 2, 2004, pp. 31-48.
17. *** ., *Izvoarele de drept canonic oriental din primul mileniu*, Studia Universitatis Babeş-Bolyai, Theologia Catholica, XLIX nr. 2, Cluj Napoca, 2004. pp. 17-34.
18. *** *Ius Particulare in Codice Canonum Ecclesiarum Orientalium. Dreptul particular al Bisericii Române Unite cu Roma, Greco - Catolică. Actualitate și perspective*, Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca, 2016, pp. 57-108. http://www.editura.ubbcluj.ro/bd/ebooks/pdf/1886.pdf http://www.editura.ubbcluj.ro/bd/ebooks/pdf/2671.pdf
19. Congregaţia pentru Bisericile Catolice, *Instrucţiune pentru aplicarea normelor liturgice ale Codului Canoanelor Bisericilor Orientale*, Libreria Editrice Vaticana, 1996.
20. Marcu Ioan, *Teologie pastorală*, vol. II, Blaj, 1906.
21. Pinto P. V., (a cura di), *Commento al Codice dei canoni delle Chiese Orientali, Studium Romanae Rotae, Corpus Iuris Canonici II*, Libreria Editrice Vaticana, Città del Vaticano, 2001.
22. Ronald Robertson, *Bisericile Creştine Răsăritene - o scurtă presezentare*, Ed. Sapientia , Iaşi, 2004.
23. Salachas D., *Istituzioni di diritto canonico delle Chiese* orientali, EDB, 1993.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observaţii
Chestiunea liturgică în CCEO	Discutii, Studiul de caz, Exerciţiul,	2 h
Conceptul ecleziastic de BSI	Discutii, Studiul de caz, Exerciţiul,	2 h
Drepturile comune tuturor credincioşilor	Discutii, Studiul de caz, Exerciţiul,	2 h
Episcopul eparhial: garant al guvernării episcopiei.	Discutii, Studiul de caz, Exerciţiul,	2 h
Înscrierea intr-o BSI	Discutii, Studiul de caz, Exerciţiul,	2 h
Eparhia: loc al activităţilor bisericeşti	Discutii, Studiul de caz, Exerciţiul,	2 h
Autoritatea suprema în Biserică	Discutii, Studiul de caz, Exerciţiul,	2 h
Biserica patriarhală: conceptul de scaun patriarhal vacant.	Discutii, Studiul de caz, Exerciţiul,	2 h

Bibliografie

1. AAS 82 [1990], 1061-1353; EV 12/695-887; PONTIFICIUM CONSILIUM DE LEGUM TEXTIBUS INTERPRETANDIS, Codex Canonum Ecclesiarum Orientalium, Auctoritate Ioannis Pauli PP. II promulgatus, Fontium annotatione auctus, Libreria editrice Vaticana, 1995.
2. Bleiziffer W., *Introducere în dreptul canonic, note de curs*, ITU – Blaj, 2018.
3. Codex Iuris Canonici, publicat la 25 ianuarie 1983, în AAS [1983]; EV 8/637-1089; Traducere în limba română (pro manuscripto) Codul de drept canonic, Iaşi, 1995.
4. Conciliul Ecumenic Vatican II, Traducerea Arhiepiscopiei Romano-Catolice, Nyiregyhaza, 1990.
5. Congregaţia pentru Bisericile Catolice, Instrucţiune pentru aplicarea normelor liturgice ale

Codului Canoanelor Bisericilor Orientale, Libreria Editrice Vaticana, 1996.

6. D. Salachas, Istituzioni di diritto canonico delle Chiese catoliche orientali, Edizioni Dehoniane Bologna, 1993.
7. *** , Il diritto canonico delle Chiese orientali del primo millenio, Edizioni Dehioniane Bologna, 1997.
8. Don Novello Pederzini, Sacramentul Iertării, Editura Serafica, Roman, 2003.
9. Feliciani G, Le basi del diritto canonico, Società editrice Mulino, Bologna, 19952.
10. Floca N., Canoanele Bisericii Ortodoxe, Sibiu 1992.
11. Genţ I., Administraţie bisericească, Oradeamare, 1912.
12. Ghirlanda G., Il diritto nella Chiesa mistero di comunione – Compendio di diritto eccelsiale, Milano-Roma, 19932, p. 356.
13. Hünerman Peter (sub îngrijirea lui), Enchiridion Symbolorum definitionum et declarationum de rebus fidei et morum (ediţie bilingvă), Edizioni Dehoniane Bologna, 19962.
14. Ioan Marcu, Teologie pastorală, vol. II, Blaj, 1906.
15. Motu Propriu Crebrae allatae sunt publicat la 22 februarie 1949: AAS 41 (1949).
16. Nedungatt G., Presentazione del CCEO, în EV 12/1990, pp. 889-914.
17. *** , Presentazione del "Codex Canonum Ecclesiarum Orientalium", în Understanding the Eastern Code, Roma 1997.
18. Ronald Robertson, Bisericile Creştine Răsăritene - o scurtă presezentare, Ed. Sapientia , Iaşi, 2004.
19. Žužek I., Che cosa è una Chiesa, un Rito orientale? în Seminarium nova series, anno XV, aprili-iunio 1975.
20. Žužek I., Incidenza del "Codex Canonum Ecclesiarum Orientalium" nella storia moderna della Chiesa universale, în «Understanding the Eastern Code», Roma 1997.

9. Coroborarea conţinuturilor disciplinei cu aşteptările reprezentanţilor comunităţii epistemice, asociaţiilor profesionale şi angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conţinutul disciplinei face parte din programul de formare teologico-pastorală care oferă studenţilor seminarişti posibilitatea formării competenţelor juridice specifice pentru misiunea ecleziastică şi care le acordă absolvenţilor posibilitatea interpretării şi aplicării corecte a normei canonice.
- Oferă posibilitatea activării în structurile juridice ale Bisericii în calitate de consilieri, experţi sau oficiali ai Tribunalelor ecleziastice.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	participarea activă la discuţii	Observaţia şi notarea	10%
	Examen final	Observaţia şi notarea	50%
10.5 Seminar/laborator	Realizarea unui eseu	Observaţia şi notarea	20%
	Prezentarea eseului	Observaţia şi notarea	10%
10.6 Standard minim de performanţă			
• Dobândirea unui pachet minimal de cunoştinţe teoretice si practice specifice dreptului canonic şi			

capacitatea de aplicare în cazuri concrete.

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar
1 octombrie 2020	.....	.....

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
01.10.2020	.....